

Zmeny v časových radoch vybraných charakteristík snehovej pokrývky na Slovensku

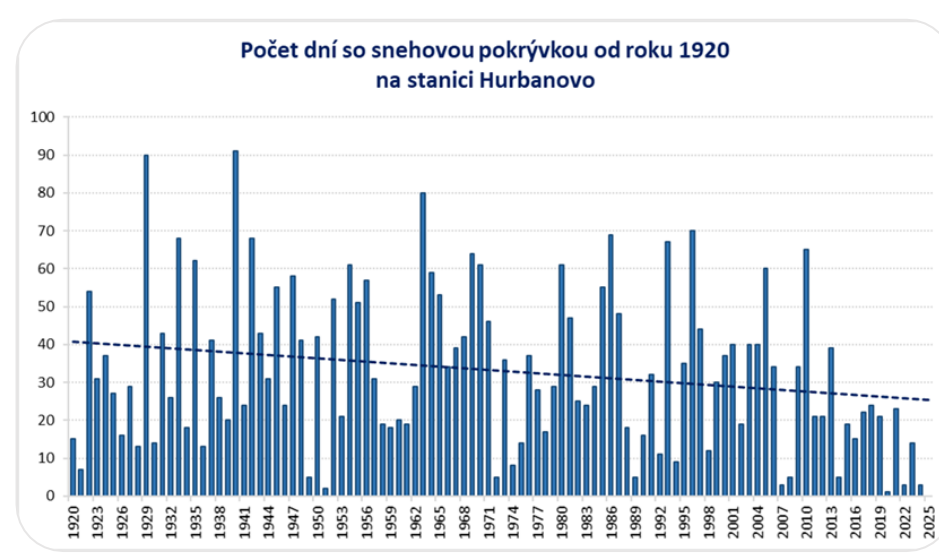

Ladislav Markovič, Pavel Faško, Gabriela Ivaňáková

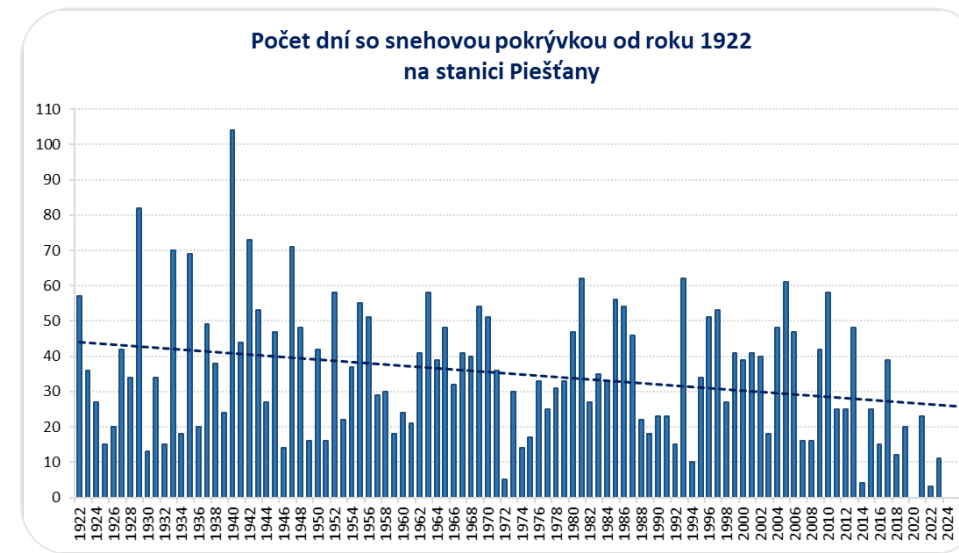
Slovenský hydrometeorologický ústav, Jeséniova 17, 833 15 Bratislava, ladislav.markovic@shmu.sk

Snehová pokrývka patrí k dôležitým charakteristikám klímy strednej Európy. Z odborných publikácií, najmä staršieho vydania, vyplýva, že v tomto regióne Európy by sa mala snehová pokrývka v zimnej sezóne vytvárať pravidelne, každý rok, aspoň na krátky čas, aj v najteplejších oblastiach. Dôsledkom zmeny klímy je, že už v poslednej dekáde 20. storočia a v doterajšom priebehu 21. storočia, pribúdajú prípady, kedy sa predovšetkým v nížinách, prípadne aj v nízko situovaných kotlinách Slovenska, snehová pokrývka nevyskytla počas celej zimnej sezóny. Horské pásmo Karpát predstavujú v strednej Európe prostredie so špecifickou klímou. V takýchto podmienkach sú ešte stále splnené predpoklady pre každoročný výskyt snehovej pokrývky, pričom v najvyšších vysokohorských polohách Slovenska boli dokonca zaregistrované vzostupné trendy v hodnotách časových radov niektorých charakteristík snehovej pokrývky. V nižších nadmorských výškach boli zaznamenané úbytky snehovej pokrývky, ktoré sa prejavujú častejším prerušovaním výskytu snehovej pokrývky, čím sa na väčšine územia Slovenska skracaje výskyt trvalej snehovej pokrývky. Narušená bola stabilita snehovej pokrývky, čo sa následne môže prejavovať v hydrologickom režime riek a môže to byť jednou z príčin pre pravidelnejší a rozsiahlejší výskyt sucha.

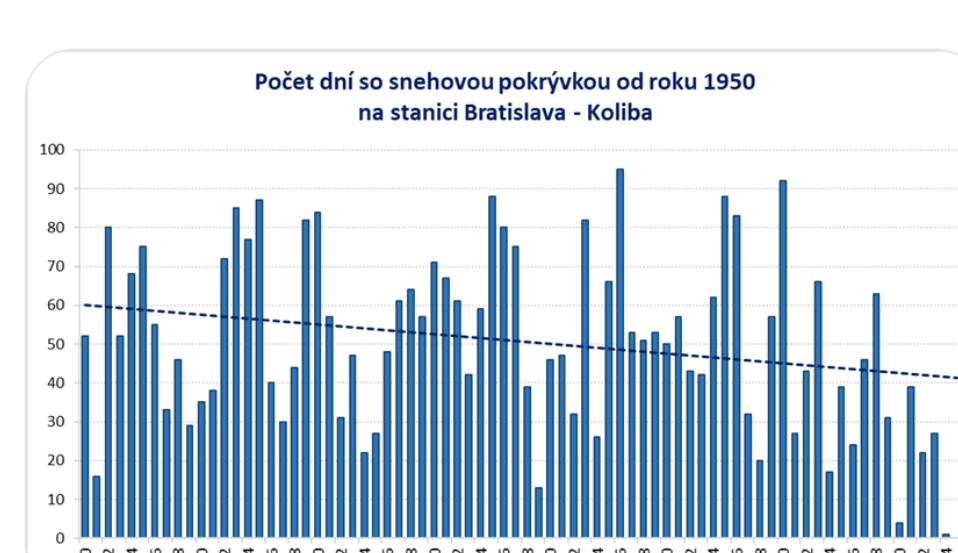
ZÁPADNÉ SLOVENSKO

Obr. 2. Observatórium v Hurbanove v decembri 2019. Zdroj: J. Mandarás

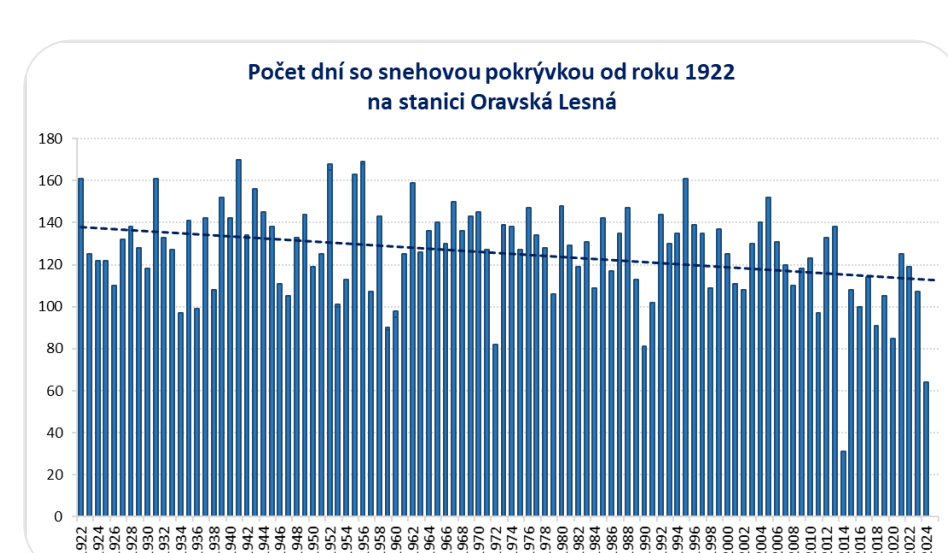
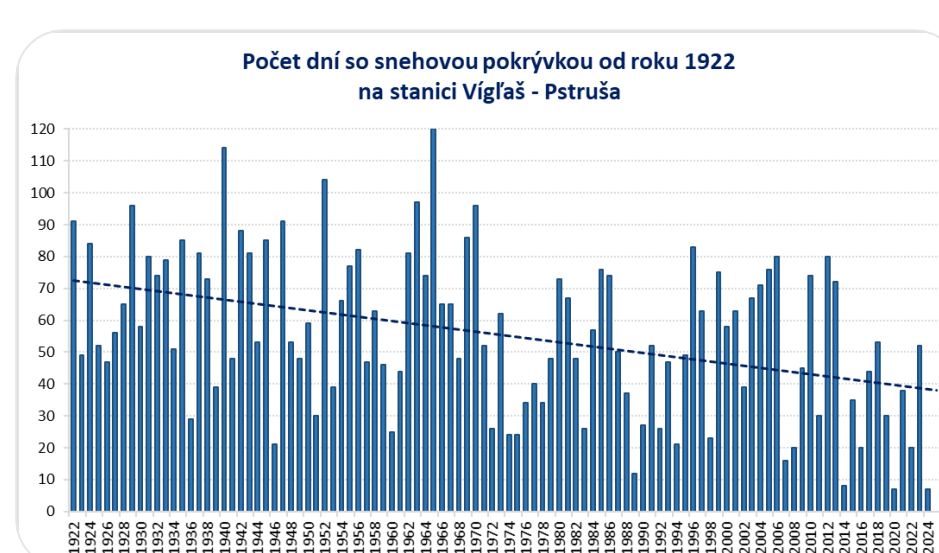
Obr. 3. Meteorologická stanica Bratislava-Koliba v januári 2021. Zdroj: SHMÚ

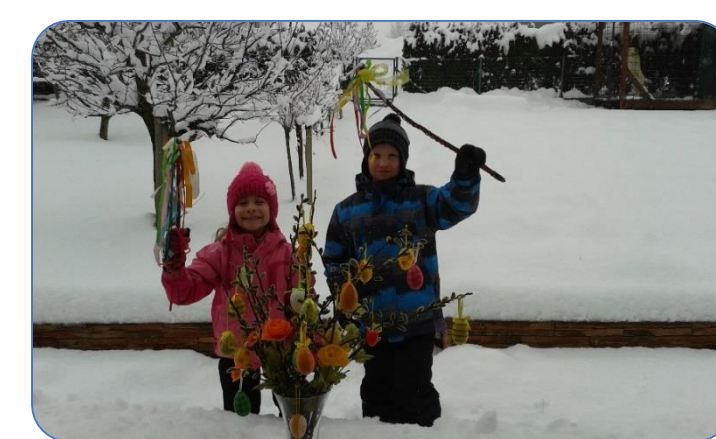
Obr. 4. Snehová kalamita v Bratislave v januári 1987. Zdroj: I. Krč

Obr. 1. Počet dní so snehovou pokrývkou v kalendárnom roku na vybraných meteorologických staniách na západnom Slovensku

STREDNÉ SLOVENSKO

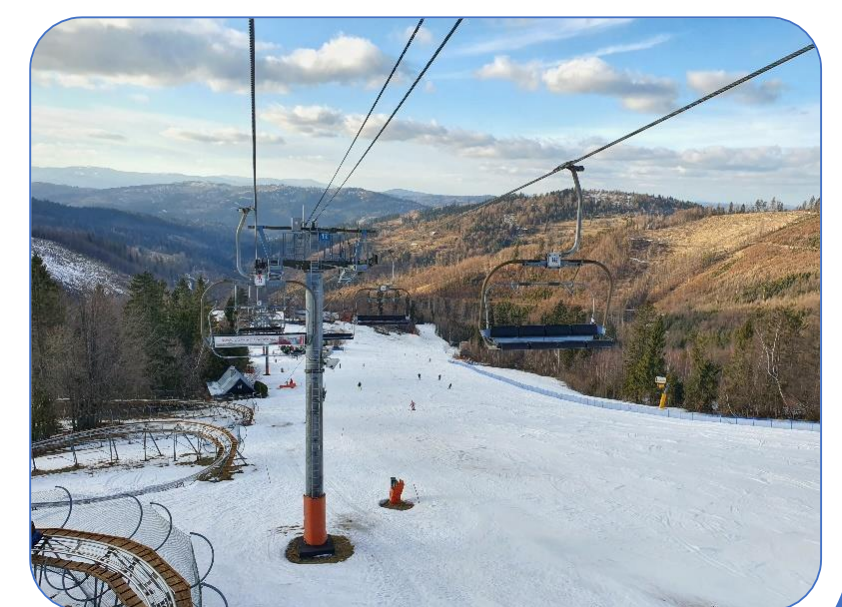

Obr. 6. Snehová kalamita v Oravskej Lesnej v januári 2019. Zdroj: TASR, M. Mlynárová

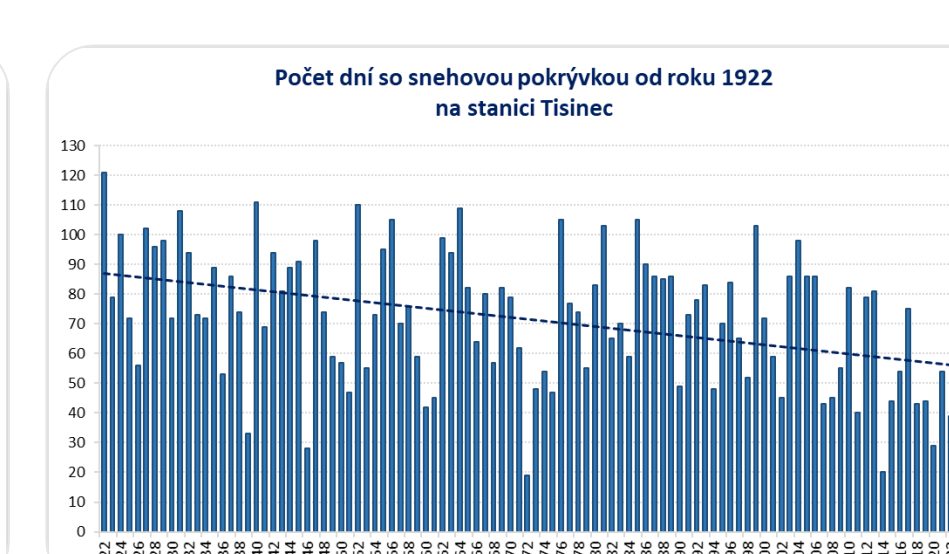
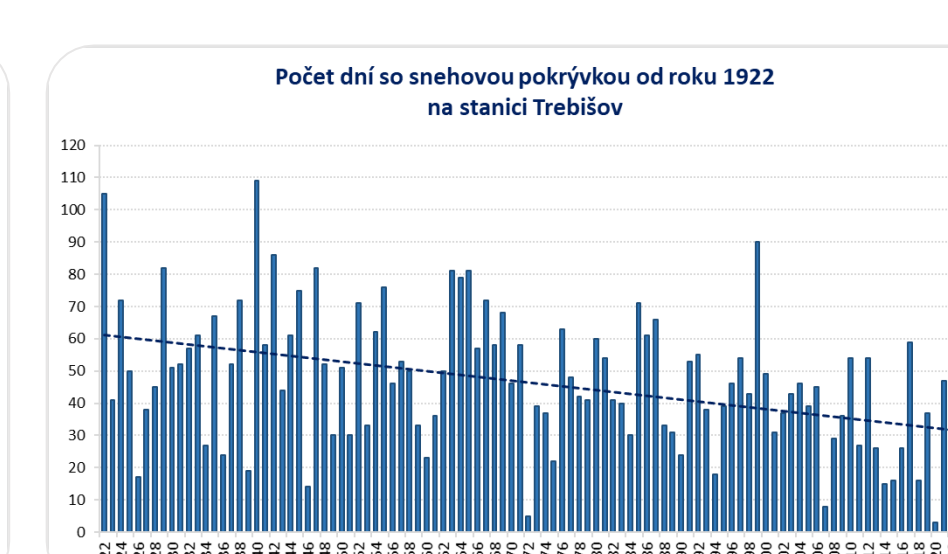
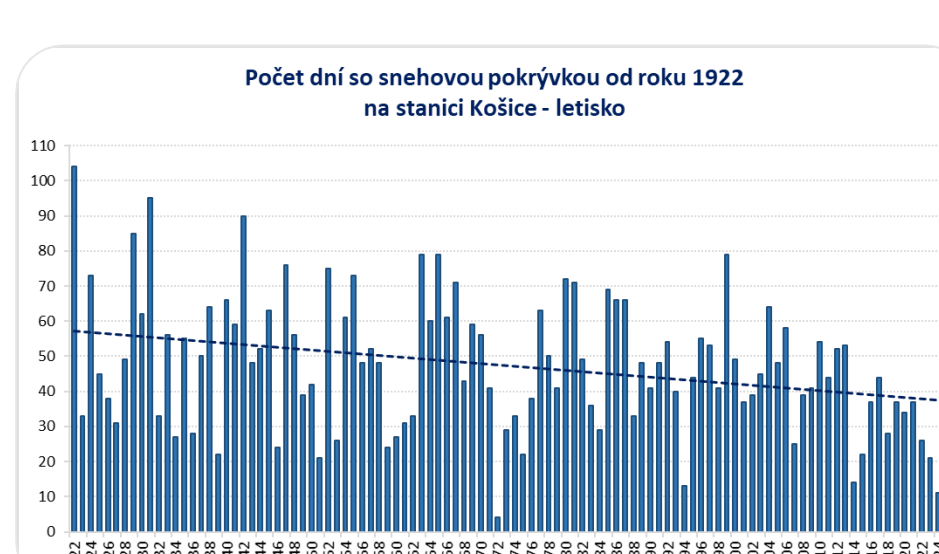
Obr. 7. Veľká Noc v apríli 2015 na Kysuciach. Zdroj: G. Ivaňáková

Obr. 8. Lyžiarske stredisko Veľká Rača vo februári 2020. Zdroj: O. Kožák

Obr. 5. Počet dní so snehovou pokrývkou v kalendárnom roku na vybraných meteorologických staniách na strednom Slovensku

VÝCHODNÉ SLOVENSKO

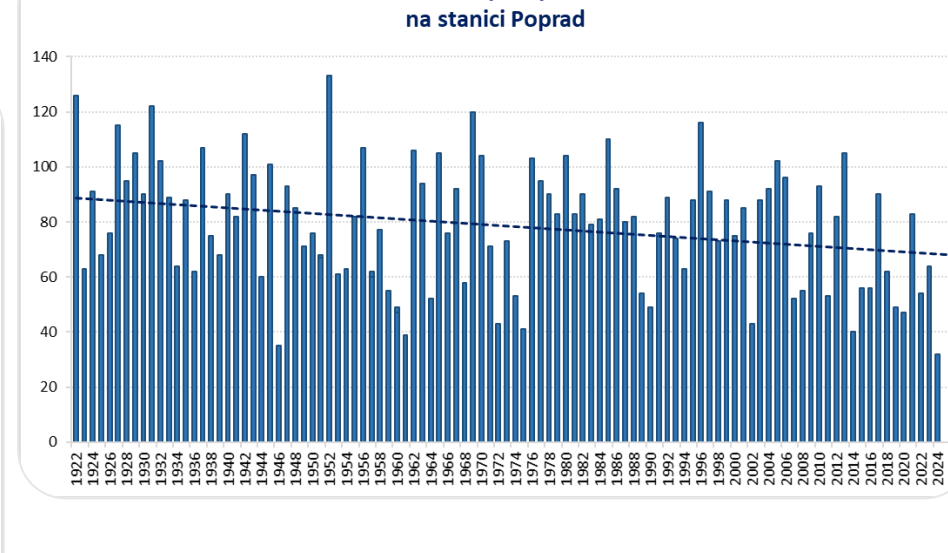
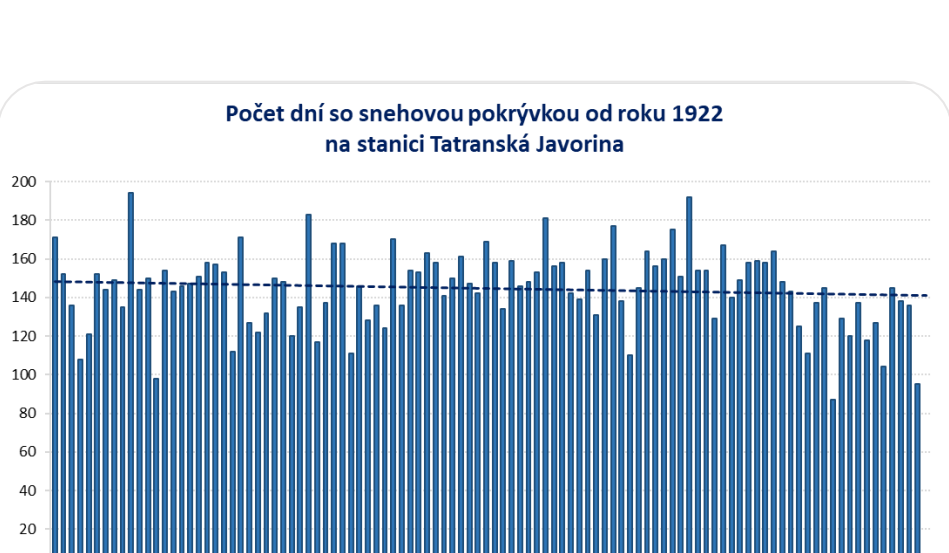
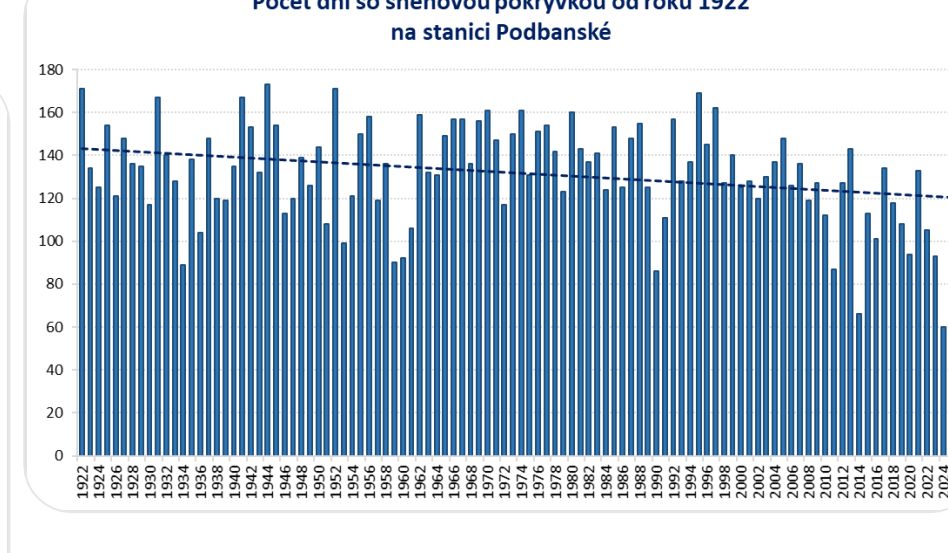
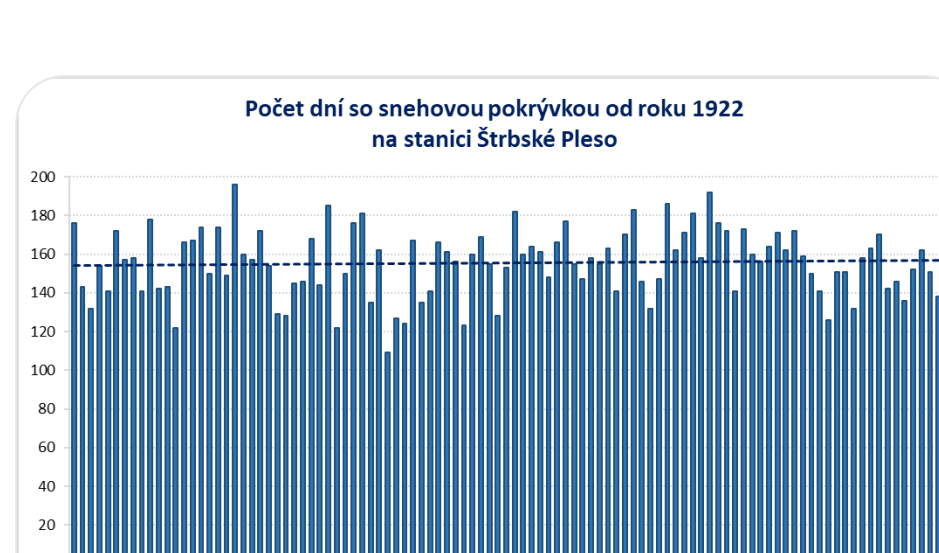
Obr. 10. Poľovnícka chata pod Čierťažou v zime 1944/1945. Zdroj: Múzeum SNP

Obr. 11. Meteorologická stanica na Kojšovskej Holi v januári 2021. Zdroj: J. Uličný

Obr. 9. Počet dní so snehovou pokrývkou v kalendárnom roku na vybraných meteorologických staniách na východnom Slovensku

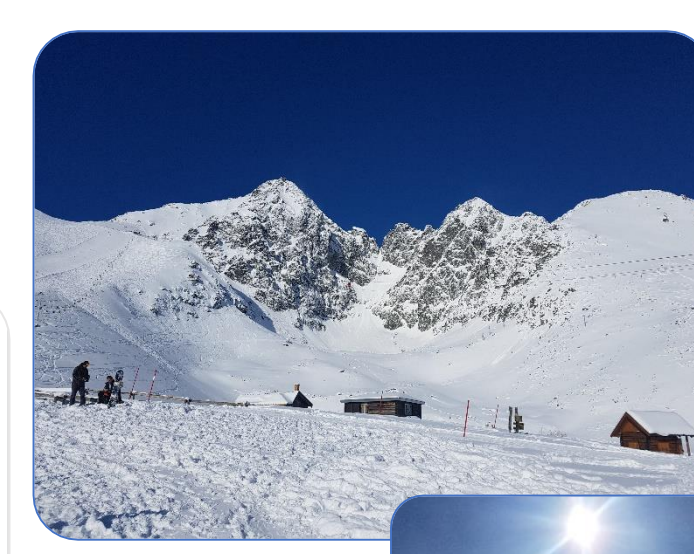
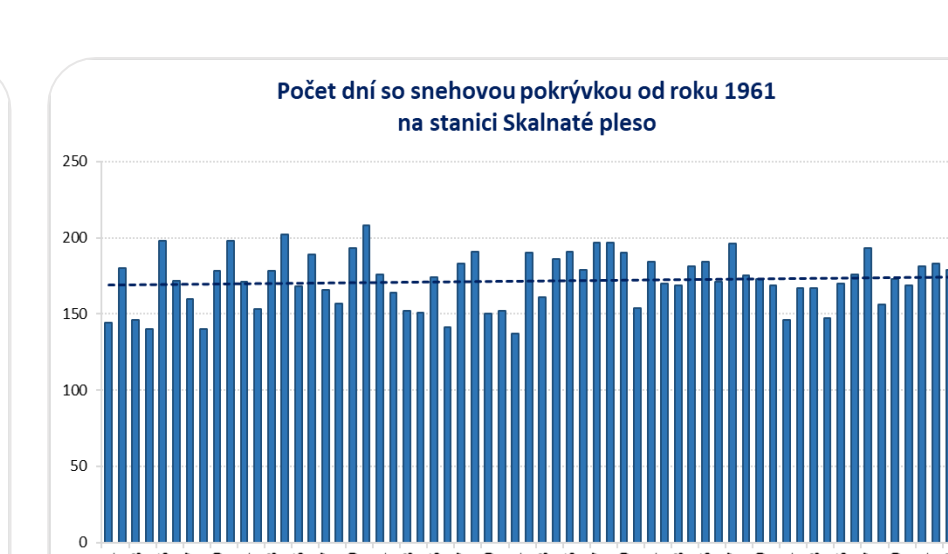
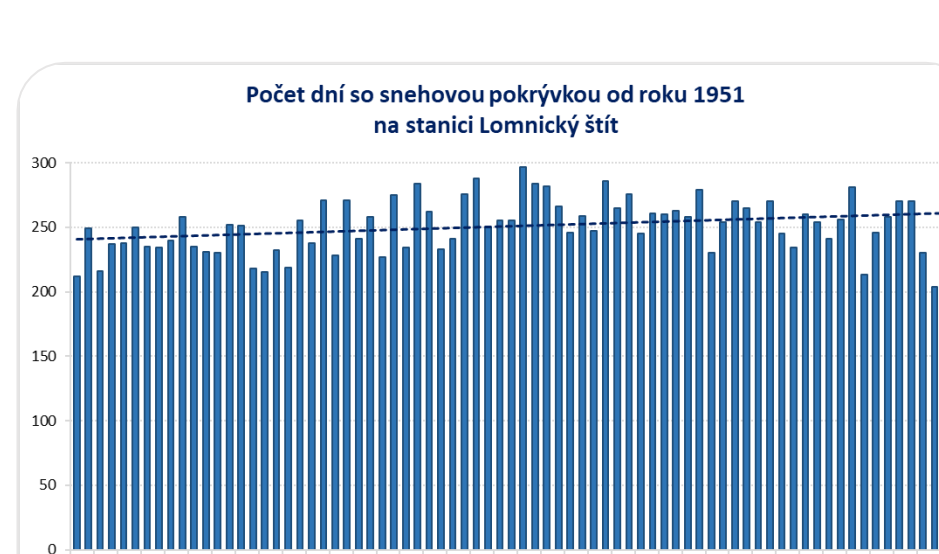
TATRANSKÁ OBLASŤ

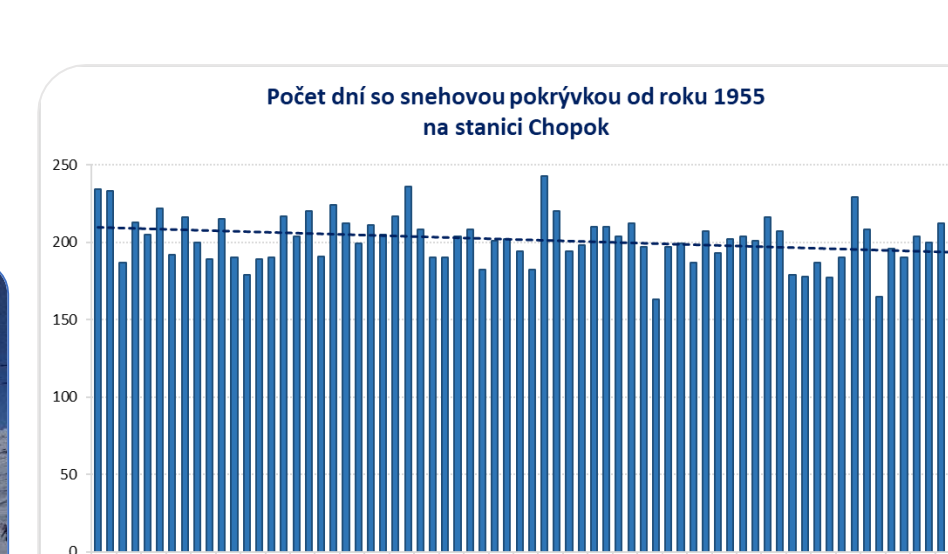
Obr. 13. Letisko Poprad – Tatry s rádioteodolitom Malachit v 60-tych rokoch 20. storočia. Zdroj: SHMÚ

Obr. 12. Počet dní so snehovou pokrývkou v kalendárnom roku na vybraných meteorologických staniách v tatranskej oblasti

VYSOKOHORSKÉ POLOHY SLOVENSKA

Obr. 15. Skalnaté pleso vo februári 2018. Zdroj: O. Kožák

Obr. 16. Meteorologická stanica a snehomerná lata na Chopku. Zdroj: J. Puchrík

Obr. 14. Počet dní so snehovou pokrývkou v kalendárnom roku na vybraných meteorologických staniách vo vysokohorských polohách Slovenska